

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף סב.

1. **אף מזבח שישים אמה**, ויש לתמוה על הרמב"ם בית הבחירה ב' ג-ה, שפסק שמזבח שבנו בני בגולה וכן העתיד לבוא של לב' על לב' אמות, ואין להוסיף ולא לגרוע על מידותיו, ובגמרא אמרינן דעד 60 אפשר לבנות?

התשובות

1. כן **הקשה במנחת חינוך צה' טו'**, ובליקוטי הלכות תירץ דהרמב"ם ס"ל שלפי תירוצו של רבב"ח ד-ג' נביאים עלו עמהם וכו', א"צ להגיע לדרשת רב יוסף, ובמקדש דוד א' ד' תי' שלראב"י שכוליה מזבח בדרום קאי ליתא לדרשה זו דבעינן צפון פנוי מכלים, ע"ע מה שתירץ, ובחי' רא"ל כל כתב דמדן בנין הבית דכתיב הכל בכתב אין לשנות מ-לב' על לב', אף שמצד הקרבנות אינו מעכב עד שישים אמה, ועי' תוד"ה אף.

הערות, הארות, ומראי מקומות

אף מזבח שישים אמה, עי' רש"י שאם ירצו יעשו כן, ועי' שפת אמת שדקדק מתוס' דבאמת עשו כן והכוונה עם הכבש.

רש"י ד"ה אלא אמר, כתב שמה ששלמה הלא עשה יותר מ-כח' על כח', משום שלא דרש כן את הפסוק, ועי' צאן קדשים טהרת הקודש ועולת שלמה ופנים מאירות, שביארו למה הוצרך לזה, ולא פירש בפשיטות שאצל שלמה לא היה צריך יותר כי אש של שמים מסייעתו.

אלא מזבח מנא ידעי, ומה שלא יכלו לדעת לפי המבואר לעיל סא: דרק במקום המזבח לא היה כיפין וחלליו, תי' בחסדי אבות בשם הרב מבלאשקע דדוד השאיר מקום 60*60 ללא כיפין וחלליו, ושלמה בנה מזבח רק 28*28 ולכן לא ידעו היכן מקומו, וי"א שבעומק האדמה גם מתחת המזבח היה חללים.

אפרו של יצחק, עי' הגהות יעב"ץ דהיה האפר של העצים והאיל, ועי' שבלי הלקט תפילה יח' דהיה אפרו של יצחק ממש.

שמקריבין אע"פ שאין בית, עי' רש"י "על המזבח הזה", ועי' חי' רא"ל שדייק מדבריו שמזבח לב' על לב' בעי' שלו יש שם בית במעט.

על התורה שתכתב אשורית, בענין כתב זה, עי' סנהדרין כא; ובמגילה ב; עיי"ש רשב"א וריטב"א ועקרים מאמר ג' פטז.

קן כבש יסוד וריבוע מעכבין, עי' עולת שלמה שמכאן שהיה יסוד וכבש במשכן, ועי' פנים יפות ויקרא א' ז', ופי' הגר"ח"ק לברייתא דמלאכת המשכן יא' ה', ועי' לקמן סג. תוד"ה כל.

תוד"ה מדת, עי' צאן קדשים חק נתן ושפת אמת, האם לקומתו של מזבח היה שיעור, ועי' קרן אורה, ובתוד"ה אף, ועי' רמב"ם בית הבחירה ב' ה' שנקט גובהו ג' אמות, עי' ליקו"ה ואבן האזל שם ה"ג.

רש"י ד"ה אף הסובב, דייק מכאן שלרבי הכיור מעכב, ועי' שפת אמת ובערוך לנר סוכה מט. מה שכתבו לתמוה בדעת הרמב"ם בית הבחירה ב' ז' שלא הזכירם, עי' ליקוטי הלכות ובאבן האזל שם.

קרי עלייהו בני קטורה, ומה שכינס דווקא בכך, עי' צאן קדשים פנים מאירות וקרן אורה.

ע"ב

בני אחתיה וכו', עי' מהרש"א למה קראם בני קטורה ולא בני עשו.

גזירין שעשה משה וכו', והרמב"ם איסו"מ ז' ג' הביא השיעור להלכה וכתב שכן עושין לדורות, והקשה השפ"א מה"ת אולי כל מזבח לפי שיעור מערכתו, וביאר בגרי"ז מנחות קו: דכן נהגו לדורות, ועי' מקדש דוד ח"א ד' ג', וחזו"א מנחות כג' ו'.

עי' שיטמ"ק היאך היו מונחים הגזירין, ועי' בחי' הגרי"ז מנחות קו: ומיושב לפי השיטמ"ק הנ"ל.

אזיר יש בין כבש למזבח וכו', והלא כבר נאמר וכו', מה דם בזריקה אף בשר בזריקה, ועי' תוס' פסחים עז. דאת האזיר עשו שלא ישכחו לזרוק, עיי"ש בגליון הש"ס, ועי' חזו"א יז' ה', ו הנה הרמב"ם מעה"ק ו' ד' הזכיר שזורקן לאש ולא הזכיר מראש הכבש, עיי"ש מל"מ, ובאבן האזל, ובגרי"ז לקמן פז: שזריקה מן הכבש היא דין בבניין המזבח ולא דין בהקרבת הקרבן, וע"ע מנחת אברהם ח"א עמ' פג' מש"כ לחלק בזה בין סוגי הקרבנות השונים.

הוי אומר למערכה דלוקה וכו', עי' מנחות כו. ספק הגמ' "איברים שסדרן בצד המערכה", עי' חשק שלמה שם.

בדין הכבשים הקטנים, עי' שיטמ"ק למה עשאו, ואם היה להם דין כבש לכל הדברים (כמו לקדש פסולין) עי' חזון יחזקאל תוספתא ט' ג', ועי' תחרת הקודש ח"א לג' ח', ובצורת הכבשים והיכן היו עי' רש"י כאן ותוס' לקמן סד.

תוד"ה דאריך, עי' שיטמ"ק צאן קדשים ומצפה איתן מה שיישבו

הכבש והמזבח שיתין ושתיים וכו', ועי' שיטמ"ק איך היה הכבש 32 אמה הרי בתחתיתו היה הרבה פחות.

לע"נ הג"ר בן-ציון חיים בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלך

בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901